

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/222/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112245433
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5112245433.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom Mgr. Andrejom Kekelym, v právnej veci navrhovateľa: Getfín s. r. o., so sídlom Bezručova 1191/3, 911 01 Trenčín, IČO: 46 371 265, proti odporcovi: C. C., D.. XX.XX.XXXX, N. Ž. XXX/XX, XXX XX H. D. S., Š. P. Z., právne zastúpená ADVOKÁT ADRIANA HRDINOVÁ, s. r. o., so sídlom Vojtecha Spanyola 1726/13, 010 01 Žilina, IČO: 47 245 841, o zaplatenie 4.096,20 eur s prísl. takto

rozhodol:

Návrh o zaplatenie sumy 4.096,20 eur spolu so sumou 30,31 eur ako vyčíslených úrokov z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.096,20 eur za obdobie od 21.11.2012 do 21.12.2012 a spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.096,20 eur od 22.12.2012 do zaplatenia zamietá.

O trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 21.12.2012 doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 31.12.2012 domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by bol odporca zaviazaný zaplatiť mu sumu 4.096,20 eur spolu s úrokmi z omeškania: vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.096,20 eur od 21.11.2012 do 21.12.2012, t. j. 30,31 eur a vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.096,20 eur od 22.12.2012 do zaplatenia a zmluvnou pokutou vo výške 15 % ročne zo sumy 4.096,20 eur od 21.11.2012 do 21.12.2012, t. j. 52,02 eur a zmluvnou pokutou vo výške 15 % ročne zo sumy 4.096,20 eur od 22.12.2012 do zaplatenia a nahraďiť mu trovy konania.

Navrhovateľ návrh na začatie konania skutkovo odôvodnil tým, že uzatvoril s odporcom ako dlžníkom dňa 03.08.2012 zmluvu o úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na základe zmluvy poskytol ako veriteľ odporcovi úver vo výške 2.560,- eur s úrokom z istiny úveru 1 % mesačne s dohodnutým úrokom celkom 1.536,20 eur, s nákladmi na vedenie úverového účtu 0,- eur, s celkovou výškou mesačnej splátky 68,27 eur, s dobou splácania úveru 60 mesiacov, čo je počet mesačných splátok, so splatnosťou 1. mesačnej splátky 03.09.2012 a splatnosťou poslednej splátky do 03.08.2017, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len „RPMN“) 22,32 %, s priemernou RPMN 21,30 %, ročnou fixnou úrokovou sadzbou 12 %. Úver bol poskytnutý v hotovosti. Podpis odporcu bol na zmluve riadne osvedčený. Odporca do dňa spísania návrhu nezaplatil ani jednu splátku. Vzhľadom ku skutočnosti, že odporca neuhradil splátky úveru riadne a včas v súlade so zmluvou, zaslal mu nasledovné upomienky: dňa 11.09.2012 s výzvou na úhradu celkovo sumy 78,27 eur (1. splátka + 10 eur manipulačný poplatok za zaslanie upomienky) najneskôr do 18.09.2012; dňa 25.09.2012 s výzvou na úhradu celkovo sumy 92,78 eur (1. splátka + 2 x 10 eur manipulačný poplatok za zaslanie upomienky + zmluvná pokuta v sume 4,51 eur) najneskôr do 02.10.2012; dňa 12.10.2012 s výzvou na úhradu celkovo sumy 176,37 eur (1. a 2. splátka + 3 x 10 eur manipulačný poplatok za zaslanie upomienky + zmluvná pokuta v sume 7,99 eur za nezaplatenú 1. splátku + zmluvná pokuta v sume 1,84 eur za nezaplatenú 2. splátku) najneskôr do 19.10.2012; dňa 12.11.2012 s oznámením o odňatí výhody splátok úveru a výzvou

na úhradu celkovo sumy 269,18 eur (1. až 3. splátka + 4 x 10 eur manipulačný poplatok za zaslanie upomienky + zmluvná pokuta v sume 14,34 eur za nezaplatenú 1. splátku + zmluvná pokuta v sume 8,19 eur za nezaplatenú 2. splátku + zmluvná pokuta v sume 1,84 eur za nezaplatenú 3. splátku) najneskôr do 19.11.2012 s tým, že v prípade neuhradenia uvedenej sumy sa úver stáva predčasne splatným dňa 20.11.2012 (na čo odporca nereagoval, a preto došlo k predčasnej splatnosti). Poslednú upomienku pred podaním zaslal odporcovi pred podaním návrhu na začatie konania a na súde dňa 29.11.2012. Ďalej navrhovateľ uviedol, že si s odporcom dohodli v zmluve paušálnu sumu náhrady nákladov na strane veriteľ 10,- eur za každú zaslanú upomienku alebo oznámenie o odňatí výhody splátok (bod 9 VOP úveru). Odporcovi zaslal spolu 5 x takéto podanie. Ohľadom úrokov z omeškania navrhovateľa uviedol, že si tieto účastníci dohodli v bode 10 VOP úveru vo výške určenej podľa ust. § 3 nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. Pre prípad omeškania dlžníka so splácaním splátok úveru, si účastníci dohodli zmluvnú pokutu (čl. II. ods. 9 Zmluvy o úvere) vo výške 0,3 % denne za každý deň omeškania so zaplatením každej splátky úveru alebo jej časti, počnúc dňom nasledujúcim po splatnosti splátky, až do jej zaplatenia. Túto sankciu si uplatňuje len vo výške 15 % ročne, ktorú výške považuje za primeranú hodnote aj významu ňou zabezpečenej povinnosti aj s ohľadom na doterajšie správanie dlžníka.

Súd návrhu vyhovel v plnom rozsahu vydaním platobného rozkazu č. k. 7Ro/438/2012-29 zo dňa 12.07.2013. Keďže odporca podal v zákonnej lehote proti platobnému rozkazu odpor, došlo ex lege k zrušeniu platobného rozkazu podľa ust. § 174 ods. 2 O.s.p.

Odporca v podanom odpore zo dňa 09.08.2013 namietal, že vzhľadom k tomu, že celkovo žalovaná suma 4.096,20 eur podľa tvrdení navrhovateľa zahŕňa údajne tak istinu úveru v sume 2.560,- eur a dohodnutý úrok celkom 1.536,20 eur, ktorá suma však bola dojednaná za celé obdobie 60 mesiacov trvania úverového vzťahu, avšak potom, ako odporca nezaplatil žiadnu splátku, po troch mesiacoch úverový vzťah zanikol, a to tým, že navrhovateľ vyhlásil úver za predčasne splatný, v danom prípade navrhovateľ požaduje od neho, aby vrátil istinu úveru a úrok z úveru za 3 mesiace v sume 1.536,20 eur, čo predstavuje úrok 20 % mesačne, teda 240 % ročne. Takýto úrok však nezodpovedá zmluvnému dojednaniu (v bode 2 zmluvy je dohodnutý úrok z istiny úveru 1 % mesačne) a je v rozpore s dobrými mravmi a teda tomuto nároku nie je možné priznať právnu ochranu. V tejto súvislosti odporca poukázal na ust. bodu 8 Všeobecných obchodných podmienok úveru, ktoré ustanovenie taktiež predstavuje podľa neho neprijateľnú podmienku zmluvy a je absolútne neplatné. V ďalšom sa odporca vyjadroval k prijateľnosti a s tým spojenou platnosťou zmluvného dojednania o zmluvnej pokute. Odporca tiež poukazoval na to, že samotná kontraktácia sa uskutočnila formou „podomového predaja“, nakoľko tento kontrakt bol uzavretý v dome odporcu v popoludňajších hodinách, kedy poverený pracovník veriteľa navštívil odporcu a dal mu podpísať uvedenú formulárovú zmluvu, ktorej obsah odporca nemal možnosť ani len preštudovať a v žiadnom prípade nemal možnosť ovplyvniť ho. Navrhovateľ ho uviedol do omylu aj v článku II. bod 5 zmluvy, kde sa uvádza, že celkové náklady spotrebiteľa sú 1.536,20 eur. V článku III. bod 4 je uvedené, že poplatok za spracovanie žiadosti o poskytnutie úveru je splatný v deň poskytnutia úveru a tento uhradí dlžník priamo poverenému pracovníkovi. Samozrejme, že výška tohto poplatku v zmluve uvedená nie je a nie je tento výdavok spotrebiteľa zahrnutý ani v celkových nákladoch. Z uvedeného však vyplýva skutočnosť, že tvrdenie navrhovateľa o tom, že odporcovi bola pri podpise zmluvy v hotovosti vyplatená suma 2.560,- eur je nepravdivé, nakoľko uvedené tvrdenie nezodpovedá zmluvným podmienkam. Vzhľadom k uvedenému mal odporca za to, že súd nesprávne vyhodnotil skutkové okolnosti tvrdené a preukazované navrhovateľom a považuje tak platobný rozkaz za rozhodnutie vydané v rozpore so zákonom. Zároveň odporca namietal právny dôvod, ako aj výšku nároku uplatneného navrhovateľom v návrhu na začatie konania. Z týchto dôvodov odporca žiadal, aby súd po vykonanom dokazovaní návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania.

Navrhovateľ sa k podanému odporu odporcu vyjadril písomným podaním zo dňa 12.09.2013, v ktorom argumentoval, že sporná zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi bola z hľadiska jej obsahu individuálne dojednaná, čo vyplýva z ním produkovaného dôkazu označeného ako „formulár: Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“. Teda všetky podmienky poskytovania úveru boli v spornej zmluve dojednané spôsobom, ktorý umožňoval odporcovi jej individuálne ovplyvnenie. Odporca do predloženého formulára: Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere dopísal, že nemá k navrhovaným zmluvným podmienkam pripomienky a ani protinávrhy: „bez pripomienok“. Súčasne navrhovateľ argumentoval, že všetky zmluvné dojednania boli formulované v zmluve určite a že zmluvné dojednanie o RPMN a o výške úrokovej sadzby nie je v rozpore s dobrými mravmi a je v súlade s ust. § 53 ods. 6 OZ. Rovnako mal navrhovateľ za to, že ním urobené vyhlásenie predčasne splatnosti úveru bolo urobené v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami úveru a v súlade so zákonom (§ 53 ods. 9 OZ). V ďalšom sa navrhovateľ vyjadroval k platnosti dojednania zmluvy o zmluvnej pokute.

Súd vec prejednal na pojednávaniach dňa 19.05.2015 a dňa 23.06.2015 za účasti navrhovateľa (konajúceho na pojednávaniach prostredníctvom splnomocneného zamestnanca) a právneho zástupcu odporcu, ktorý neúčast' odporcu na pojednávaniach ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd vec prejednal aj v neprítomnosti odporcu. Súd tak pojednával v oboch prípadoch v neprítomnosti odporcu podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p.

Navrhovateľ na pojednávaní dňa 19.05.2015 zobral návrh na začatie konania v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 15 % ročne zo sumy 4.096,20 eur: od 21.11.2012 do 21.12.2012 v kapitalizovanej sume 52,02 eur a od 22.12.2012 do zaplatenia späť, pričom súd so súhlasom odporcu uznesením č. k. 6C/222/2013-57 zo dňa 19.05.2015 konanie o návrhu v tejto časti podľa ust. § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. Súčasne v uznesení rozhodol, že o trovách tejto časti konania rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

Navrhovateľ na pojednávaniach zásadne zotrval na podanom návrhu v ostávajúcej časti o zaplatenie sumy 4.096,20 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.096,20 eur: od 21.11.2012 do 21.12.2012 v kapitalizovanej sume 30,31 eur a od 22.12.2012 do zaplatenia, pričom neprodukoval zásadnejšie skutkové tvrdenia a ani argumentáciu, ktorú by už neuviedol vo svojich predchádzajúcich písomných podaniach.

Odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaniach poprel, že by prevzal od navrhovateľa dňa 03.08.2012 peňažnú sumu 2.560,- eur a rovnako namietal, že navrhovateľ v konaní nepreukázal oprávnenie O. G., t. j. osoby, ktorá za navrhovateľa uzatvárala dňa 03.08.2012 spornú zmluvu o úvere č. XXXXXX, na uzavretie spornej zmluvy s odporcom. Odporca namietal, že sporný spotrebiteľský úver nebol poskytnutý v hotovosti, ale bol poskytnutý za účelom refinancovania pohľadávky navrhovateľa, postúpenej navrhovateľovi spoločnosťou FINANCREAL s. r. o., ktorá vznikla na základe zmluvy o úvere č. XXXXX zo dňa 13.03.2009. Keďže išlo o premlčanú pohľadávku, navrhovateľ poskytnutým spotrebiteľským úverom na základe sporenej zmluvy o úvere vlastne zhojil uplynutie premlčacej doby u pôvodnej pohľadávky.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

Dňa 03.08.2012 o 15.55 hod. podpísal O. G. za navrhovateľa ako jeho poverený pracovník a odporca (pričom jeho podpis bol úradne overený notárom JUDr. Annou Švachovou v Žiline dňa 03.08.2012; odporca pred notárom listinu vlastnoručne podpísal) listinu označenú ako „Zmluvu o úvere č. XXXXXX“ (zjavne na predtlačí navrhovateľa, a to aj napriek proklamácii v prvej vete čl. II. zmluvy o individuálne dohodnutej zmluve, pričom dopísané boli zjavne len údaje o odporcovi a iné číselné údaje a napokon údaj o mieste a čase uzavretia zmluvy a údajov o pracovníkovi navrhovateľa), ktorou sa zaviazal navrhovateľ poskytnúť odporcovi peňažný úver vo výške 2.560,- eur za nasledovných podmienok: úrok z istiny úveru: 1 % mesačne; dohodnutý úrok celkom: 1.536,20 eur; služba - náklady na vedenie úverového účtu: 0,- eur; celkové náklady spotrebiteľa: 1.536,20 eur; celková výška mesačnej splátky: 68,27 eur; doba splácania úveru: 60 mesiacov, čo je počet mesačných splátok; splatnosť prvej mesačnej splátky do: 03.09.2012, splatnosť poslednej mesačnej splátky do: 03.08.2017; zmluvná pokuta vo výške 0,3 % denne za každý deň omeškania so splatením každej splátky úveru alebo jej časti, počnúc prvým dňom nasledujúcim po splatnosti splátky až do zaplatenia; ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“): 22,32 %; priemerná RPMN: 21,30 %, ročná fixná úroková sadzba: 12 %; čerpanie úveru: v hotovosti; účel poskytnutia finančnej hotovosti: reúver. Splatnosť splátok bola v zmluve uvedená v dohodnutý kalendárny deň, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá mesačná splátka úveru. V zmysle zmluvy sa tak mal odporca zaviazat' splatiť riadne a včas v dohodnutých mesačných splátkach istinu úveru i dohodnuté navýšenie. Odporca mal zároveň svojim podpisom na zmluve potvrdiť prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve v deň podpisu zmluvy.

Dňa 03.08.2012 podpísal odporca výdavkový pokladničný doklad navrhovateľa bez uvedenia poradového čísla zo dňa 03.08.2012 (doklad vytlačený na tlačiarňi vrátane dátumu vystavenia dokladu a všetkých ostatných náležitostí), ktorým mal potvrdiť prevzatie peňažnej hotovosti 2.560,- eur s účelom: úver č. XXXXXX vyplatený v hotovosti. Doklad vyhotovil a podpísal za navrhovateľa O. G..

Dňa 31.07.2012 o 14.00 hod., t. j. pred podpisom zmluvy o úvere podpísal odporca ako žiadateľ na predtlačí navrhovateľa žiadosť o poskytnutie finančnej služby, v ktorej bol označený ako opakovaný klient, avšak na samotnej predtlačí žiadosti okrem osobných údajov odporcu nie je vypísaná žiadna iná časť. Za navrhovateľa ako veriteľa podpísal túto žiadosť O. G..

Dňa 31.07.2012 o 16.00 hod., t. j. pred podpisom zmluvy o úvere podpísal odporca ako žiadateľ formulár navrhovateľa označený ako „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“, v ktorom bol žiadaný spotrebiteľský úver vo výške 2.560,- eur uvedený ako bezúčelový. Za navrhovateľa ako veriteľa podpísal tento formulár O. G.Á..

Keďže nevyšiel najavo opak skutkového tvrdenia navrhovateľa, súd vychádzal z toho, že odporca navrhovateľovi titulom zmluvného plnenia na základe predmetnej zmluvy o úvere neuhradil žiadnu peňažnú sumu.

Navrhovateľ upomienkami zo dňa 11.09.2012, 25.09.2012, 12.10.2012, 12.11.2012 a 29.11.2012 upomínal odporcu na úhradu zročných splátok podľa predmetnej zmluvy o úvere, pričom upomienkou zo dňa 29.11.2012 zosplatnil predmetný úver ku dňu 20.11.2012 a odporcovi napokon celkovo vyúčtoval dlh na splátkach vo výške 4.096,20 eur, 5 x poplatok za zaslanie upomienky vo výške 10,- eur a zmluvné pokuty v celkovej sume 148,79 eur, t. j. na úhradu spolu sumu 4.294,99 eur.

Dňa 13.03.2009 podpísal O. G. za obchodnú spoločnosť FINANCREAL s. r.o. so sídlom Kopčianska 3756/10, 851 01 Bratislava, IČO: 36 339 334 ako jej poverený pracovník a odporca (pričom jeho podpis bol úradne overený notárom JUDr. Annou Švachovou v Žiline dňa 13.03.2009; odporca pred notárom listinu vlastnoručne podpísal) zmluvu o úvere č. XXXXX (zjavne na predtlačí veriteľa, a to aj napriek proklamácii v prvej vete čl. II. zmluvy o individuálne dohodnutej zmluve, pričom dopísané boli zjavne len údaje o odporcovi a iné číselné údaje a napokon údaj o mieste a čase uzavretia zmluvy a údajov o pracovníkovi navrhovateľa; súd poznamenáva, že formulár zmluvy, ako aj formulácia jednotlivých zmluvných dojednaní je nápadne podobná zmluve, ktorá mala byť uzavretá dňa 03.08.2012 medzi účastníkmi), ktorou sa zaviazal veriteľ poskytnúť odporcovi peňažný úver vo výške 500,- eur za nasledovných podmienok: miera navýšenia 7,9 % mesačne; celková výška úveru s dohodnutým navýšením: 1.447,92 eur; výška mesačnej splátky: 60,33 eur; doba splácania úveru: 24 mesiacov, čo je počet mesačných splátok; splatnosť prvej mesačnej splátky: 10.04.2009; RPMN : 257,96 %; priemerná RPMN: 68,98. Zároveň na predtlačí bola začiarknutá možnosť, že finančná hotovosť je poskytnutá dlžníkovi na výkon povolania (pozn. odporca mal v čase uzavretia tejto zmluvy 68 rokov). Splatnosť splátok bola v zmluve uvedená v dohodnutý kalendárny deň, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá mesačná splátka úveru. V zmysle zmluvy sa tak mal odporca zaviazat splatiť riadne a včas v dohodnutých mesačných splátkach istinu úveru i dohodnuté navýšenie. Odporca mal zároveň svojim podpisom na zmluve potvrdiť prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve v deň podpisu zmluvy. Odporca mal v predtlačí zmluvy súčasne splnomocniť O. G. (mena o priezvisko, ako aj ďalšie údaje tohto boli na predtlačí zmluvy rukou dopísané), aby, v prípade nesplnenia si zmluvných podmienok, najmä nesplatenia úveru a jeho príslušenstva, uzatvoril a podpísal za odporcu v prospech veriteľa notársku zápisnicu ako exekučný titul, ďalej, aby za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa z predmetnej zmluvy uzatvoril v mene odporcu záložnú zmluvu v prospech veriteľa k nehnuteľnostiam, ktoré v čase uzavretia záložnej zmluvy budú vo vlastníctve odporcu.

Listom zo dňa 26.06.2009 označeným ako „Posledná upomienka pred podaním žaloby na súd“ vyzývala Mgr. Zdenka Záhoráková, advokát ako splnomocnený zástupca obchodnej spoločnosti FINANCREAL s. r.o. so sídlom Kopčianska 3756/10, 851 01 Bratislava, IČO: 36 339 334 odporcu s odkazom na uzavretú zmluvu o úvere č. XXXXX zo dňa 13.03.2009 a súčasne s poukazom na to, že z dôvodu porušenia úverových podmienok odporcom vyhlásil veriteľ FINANCREAL s. r.o. predčasnú splatnosť úveru dňom 25.06.2009 na úhradu celkovo suma 1.494,25 eur (z toho nedoplatok na splátkach 1.447,92 eur, poplatky za zaslanie upomienky 16,60 eur a zmluvná pokuta 29,73 eur, a to do 03.07.2009

Obchodná spoločnosť FINANCREAL s. r.o. so sídlom Kopčianska 3756/10, 851 01 Bratislava, IČO: 36 339 334 listom zo dňa 17.10.2011 adresovaným odporcovi tomuto oznamovala, že jej bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 17.10.2011 riadne a právoplatne postúpená pohľadávka spoločnosti FINANCREAL s. r.o. so sídlom Kopčianska 3756/10, 851 01 Bratislava, IČO: 36 339 334 voči odporcovi, ktorá vznikla v dôsledku zmluvy o úvere č. XXXXX. Odporca bol požiadaný o úhradu predmetnej pohľadávky, a to v hotovosti do pokladne postupníka - nového veriteľa Getfin s. r. o. alebo bezhotovostným prevodom na ďalej uvedený bankový účet.

Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 11.06.2010 do 31.03.2015, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2014, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení zákona č. 394/2011 Z. z. účinnom od 01.12.2011, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu

svojho podnikania alebo povolania [5a) napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov].

Podľa ust. § 2 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 11.06.2010, na účely tohto zákona sa rozumie b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 11.06.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 20 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom (štatutárne orgány).

Podľa ust. § 20 ods. 2 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, za právnickú osobu môžu robiť právne úkony aj iní jej pracovníci alebo členovia, pokiaľ je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé. Ak tieto osoby prekročia svoje oprávnenie, vznikajú práva a povinnosti právnickej osobe, len pokiaľ sa právny úkon týka predmetu činnosti právnickej osoby a len vtedy, ak ide o prekročenie, o ktorom druhý účastník nemohol vedieť.

Podľa ust. § 31 ods. 1 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

Podľa ust. § 31 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, ak je potrebné, aby sa právny úkon urobil v písomnej forme, musí sa plnomocenstvo udeliť písomne. Písomne sa musí plnomocenstvo udeliť aj vtedy, ak sa netýka len určitého právneho úkonu.

Podľa ust. § 39 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. § 657 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa ust. § 658 ods. 1 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 568 ods. 3 ObZ, ak zariadenie záležitosti vyžaduje uskutočnenie právnych úkonov v mene mandanta, je mandant povinný vystaviť včas mandatárovi písomne potrebné plnomocenstvo.

Podľa ust. § 568 ods. 4 ObZ, ak plnomocenstvo nie je obsiahnuté v zmluve, nenahrádza ho prevzatie zmluvného záväzku mandatórom konať v mene mandanta, a to ani v prípade, že osoba, s ktorou mandatár rokuje, o tomto záväzku vie.

Podľa ust. § 652 ods. 1 ObZ v znení zákona č. 500/2001 Z. z. účinnom od 01.01.2002, zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca ako podnikateľ zaväzuje pre zastúpeného vyvíjať činnosť smerujúcu k uzatvoreniu určitého druhu zmlúv (ďalej len "obchody") alebo dojednávať a uzatvárať obchody v mene zastúpeného a na jeho účet a zastúpený sa zaväzuje zaplatiť obchodnému zástupcovi províziu.

Podľa ust. § 654 ods. 2 ObZ, ak zmluva určuje, že obchodný zástupca robí právne úkony v mene zastúpeného, spravujú sa práva a povinnosti s tým súvisiace ustanoveniami o mandátnej zmluve.

Podľa ust. § 654 ods. 3 ObZ, bez udeleného plnomocnenstva nie je obchodný zástupca oprávnený v mene zastúpeného uzatvárať obchody, čokoľvek pre neho prijímať alebo robiť iné právne úkony.

Podľa ust. § 79 ods. 1 zákona č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok v platnom znení (ďalej len „O.s.p.“), konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je

účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

Podľa ust. § 101 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Zmluva o úvere podľa ust. § 497 ObZ je zmluvou konsenzuálnou, keďže vzniká už dohodou zmluvných strán o jej obsahu. Na jej vznik sa nevyžaduje aj faktické poskytnutie úverových prostriedkov. ObZ v základnom ust. § 497 vymedzuje nasledujúce podstatné časti úverovej zmluvy: a) určenie zmluvných strán, b) určenie sumy (limitu), do ktorej budú peňažné prostriedky poskytnuté, c) záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, d) záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Dohoda o uvedených podstatných častiach zmluvy je nevyhnutná na to, aby vznikla úverová zmluva (§ 269 ods. 1 ObZ). Ak nedôjde k dohode hoci len o jednej z uvedených podstatných častí, nemožno hovoriť o vzniku úverovej zmluvy.

Zmluva o pôžičke podľa ust. § 657 OZ má povahu reálneho kontraktu, teda vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky (pri peniazoch i bezhotovostným prevodom) dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne. (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn.3 Cdo 325/2009 zo dňa 30.06.2010) Pojmovými znakmi zmluvy o pôžičke sú: a) prenechanie veci na voľné nakladanie, teda aj spotrebovanie, b) druhovo určený predmet pôžičky, c) dočasnosť právneho vzťahu, d) povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu a e) obvykle aj doba splatnosti jej vrátenia. Ak však doba vrátenia pôžičky (splatnosť) nie je dohodnutá, dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal (§ 563 OZ).

Pokiaľ ide o otázku právnej kvalifikácie právneho vzťahu, ktorý mal byť vzniknúť medzi navrhovateľom a odporcom na základe navrhovateľom predloženej zmluvy o úvere datovanej dňa 03.08.2012, súd s poukazom na to, že zo strany navrhovateľa malo ísť bez najmenších pochybností o činnosť v zmysle ust. § 2 ods. 2 ObZ (podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Trenčín oddiel: Sro, vložka č. 25152/R zo dňa 26.09.2012 má navrhovateľ medzi iným zapísaný aj predmet podnikania: poskytovanie spotrebiteľských úverov a pôžičiek podľa osobitného predpisu) a zo strany odporcu bez najmenších pochybností nešlo pri podpise zmluvy o konanie v rámci predmetu jeho podnikania alebo povolenia, pričom malo ísť o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov navrhovateľom odporcovi, dospel k záveru, že medzi účastníkmi mal na základe predmetnej zmluvy vzniknúť právny vzťah v zmysle príslušných ust. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere nie je zvláštnym zmluvným typom, spotrebiteľský úver môže byť dohodnutý v podobe rôznych typov zmlúv, napr. v zmluve o úvere podľa ust. § 497 ObZ, v zmluve o pôžičke podľa ust. § 657 OZ, v kúpnej zmluve podľa ust. § 588 OZ a pod. Súd tak v ďalšom posudzoval otázku, aký zmluvný typ mal byť medzi účastníkmi konania uzavretý. S poukazom na vyššie uvedené rozdielne pojmové znaky zmluvy o úvere a zmluvy o pôžičke, súd dospel k záveru, že zmluva, ku ktorej uzavretiu malo dôjsť medzi navrhovateľom a odporcom aj napriek jej pojmovému označeniu (zmluva o úvere) má znaky zmluvy o pôžičke podľa ust. § 657 OZ, pričom ako reálny kontrakt mala vzniknúť prenechaním peňažných prostriedkov vo výške 2.560,- eur v hotovosti už pri samotnom podpise zmluvy. Z obsahu podpísanej listiny nepochybne vyplýva, že zmluvné strany mali prejaviť vôľu, ktorá priamo smerovala k prenechaniu predmetnej peňažnej sumy zo strany navrhovateľa ako veriteľa odporcovi ako dlžníkovi, a to už pri samotnom uzavretí zmluvy. Vôľa zmluvných strán tak aj podľa skutkových tvrdení navrhovateľa nemala smerovať k dohode o záväzku veriteľa poskytnúť po uzavretí zmluvy ako konsenzuálneho kontraktu až na požiadanie dlžníka peňažné prostriedky do sumy 2.560,- eur, ale mala priamo smerovať k dohode o záväzku veriteľa prenechať už pri samotnom podpise zmluvy odporcovi ako dlžníkovi peňažné prostriedky.

V súdnom konaní o vrátenie pôžičky tak navrhovateľa zaťažuje dvojaké dôkazné bremeno, a to o tom, že plnenie odporcovi poskytol, ale aj o tom, že plnenie bolo odporcovi poskytnuté na základe zmluvy o

pôžičke s odporcom uzavretej (k tomu napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 25Cdo 98/2000 zo dňa 16.01.2002).

Vzhľadom k námietke odporcu, že v konaní nebolo preukázané oprávnenie O. G. uzatvoriť za navrhovateľa predmetnú zmluvu, sa súd primárne zaoberal touto námietkou, a teda spornou otázkou, či navrhovateľ preukázal platné uzavretie zmluvy medzi ním ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom. Podľa cit. ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Ak teda zákon požaduje, aby sa zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavrela v písomnej forme, plnomocenstvo, ktorým splnomocňuje účastník zmluvy inú osobu, aby v jeho mene a na jeho účet takýto právny úkon uzavrela, musí mať v zmysle ust. § 31 ods. 4 OZ písomnú formu.

Za navrhovateľa nesporne dotknutú zmluvu podpisoval ako „poverený pracovník“ svedok O. G.. Tento k svojmu pomeru k navrhovateľovi uviedol, že pracuje pre navrhovateľa ako obchodný zástupca, a to na základe zmluvy o obchodnom zastúpení. Tomu nasvedčuje aj obsah navrhovateľom produkovaného dôkazu označeného ako „formulár: Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“ podpísaného O. G., kde sa udáva medzi iným aj to, že spotrebiteľovi boli zmluvné podmienky poskytnutia úveru nebankovým spôsobom spoločnosťou Gefin s. r.o. obchodným zástupcom náležite vysvetlené. Poverená zamestnankyňa navrhovateľa na pojednávaní dňa 19.05.2015 k jeho osobe uviedla, že tento nie je zamestnancom navrhovateľa. S istotou možno teda vychádzať z toho, že O. G. nebol oprávnený konať za navrhovateľa podľa ust. § 20 ods. 1 alebo ods. 2 OZ. Ak teda O. G. uzatváral ako obchodný zástupca (splnomocnenec) za navrhovateľa ako zastúpeného (splnomocniteľa) predmetnú zmluvu o úvere, pre platné uzavretie tejto zmluvy bolo potrebné, aby plnomocenstvo udelené navrhovateľom O. G. malo v danom prípade písomnú formu. Rovnako sa tiež vyžaduje písomná forma plnomocenstva v prípade zmluvy o obchodnom zastúpení podľa ust. § 654 ods. 2 ObZ, ak obchodný zástupca robí právne úkony v mene zastúpeného, keďže v takomto prípade sa spravujú práva a povinnosti s tým súvisiace ustanoveniami o mandátnej zmluve. Podľa ust. § 568 ods. 3 ObZ totiž ak zariadenie záležitosti vyžaduje uskutočnenie právnych úkonov v mene mandanta, je mandant povinný vystaviť včas mandatárovi písomne potrebné plnomocenstvo. Zmluva, v ktorej nie je zahrnuté plnomocenstvo, mandatára neopravňuje konať v mene mandanta vo vzťahu k tretím osobám, a to dokonca ani v prípade, keď osoba, s ktorou mandatár rokuje, o existencii zmluvného záväzku vie (§ 568 ods. 4 ObZ). Ak sa teda svedok O. G. na pojednávaní dňa 23.06.2015 vyjadril, že pre navrhovateľa vykonával činnosť ako obchodný zástupca, bolo potrebné, aby na uzatváranie zmlúv o úvere so spotrebiteľmi v mene navrhovateľa disponoval tento písomným plnomocenstvom. Ako už bolo uvedené odporca namietal, že navrhovateľ v konaní nepreukázal oprávnenie O. G. uzavrieť za neho predmetnú zmluvu o úvere. Možno konštatovať, že navrhovateľ v konaní neprodukoval dôkaz, že písomne splnomocnil O. G. na uzavretie predmetnej zmluvy o úvere (resp. zmlúv o úvere uzatváraných navrhovateľom so spotrebiteľmi), teda súdu nepredložil takéto plnomocenstvo, hoci ak existovalo, nič navrhovateľovi v tomto nebránilo ho predložiť. Svedok O. G. vo svojej výpovedi sám uviedol, že pri uzatváraní zmluvy o úvere s odporcom tomuto plnomocenstvo udelené navrhovateľom nepredložil. Za dostačujúci dôkaz na preukázanie existencie tohto písomného plnomocenstva súd nepovažoval ani svedeckú výpoveď O. G., aj keď tento uviedol, že uvedeným plnomocenstvom disponuje. Súd mal totiž závažné pochybnosti o vierohodnosti svedka O. G. z dôvodov, že tento vo svojej výpovedi viac krát uviedol zjavne nepresné, resp. nie pravdivé skutočnosti (viď nižšie uvedené v tomto rozsudku). Rovnako možno mať určité pochybnosti o vierohodnosti svedka už len zo samotnej skutočnosti, že je v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom a nepochybne jeho postavenie v tomto zmluvnom vzťahu (ako obchodného zástupcu uzatvárajúceho v mene navrhovateľa zmluvy o úvere so spotrebiteľmi) je do istej miery závislé od navrhovateľa, keďže tento môže v prípade uzatvorenia zmluvy na dobu neurčitú tento zmluvný vzťah ukončiť výpoveďou (§ 668 ods. 2 ObZ). Rovnako sa možno domnievať, že svedok je z hľadiska hradenia svojich potrieb závislý na príjmoch od navrhovateľa titulom medzi nimi uzavretého zmluvného vzťahu, čo rozhodne neplatí medzi navrhovateľom a svedkom opačne.

Súd tak musel konštatovať, že z dôvodu nepreukázania existencie oprávnenia O. G. na základe písomného plnomocenstva uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere s odporcom, a to v čase jeho podpisu na predmetnej zmluve o úvere, nebolo v konaní ani preukázané platné uzavretie predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere s odporcom.

Súčasne sa súd zaoberal v konaní otázkou, či z vykonaného dokazovania bez pochybností vyplýva, že navrhovateľ odporcovi prenechal dňa 03.08.2012 peňažnú sumu 2.560,- eur. Odporca toto skutkové tvrdenie navrhovateľa namietal a súčasne poprel pravdivosť obsahu navrhovateľom produkovaných listinných dôkazov, ktorými sa snažil navrhovateľ toto svoje skutkové tvrdenie preukázať.

V súvislosti s odpoveďou na nastolenú otázku súd považuje za potrebné vyjadriť sa k určitým aspektom dokazovania, a to k jednotlivým dôkazným prostriedkom, dôkaznému bremenu, ako aj spôsobu hodnotenia dôkazov.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci, nebola pre nečinnosť účastníka (v dôsledku nesplnenia povinnosti uloženej účastníkovi ustanovením § 120 ods.1 vetou prvou O.s.p.) alebo vôbec (objektívne vzaté) nemohla byť preukázaná a kedy teda výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať závery ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 33 Cdo 472/2007 zo dňa 30.04.2009)

Na vymedzenie pojmu listina ako dôkazného prostriedku treba definovať, čo sa považuje za listinu na účely dokazovania v občianskom súdnom konaní. Aj keď sa dá stretnúť aj so širším vymedzením, v zmysle a pre účely občianskeho súdneho konania za listinu je treba považovať iba písomný prejav v určitej jazykovej forme, spôsobilý na vykonanie dôkazu spôsobom predpokladaným ust. § 129 ods. 1 O.s.p. Mimoriadny význam má rozlišovanie listín podľa pôvodu na a) verejné listiny, t.j. listiny vydané súdmi alebo inými štátnymi orgánmi v rámci ich právomoci, alebo listiny osobitnými predpismi vyhlásené za verejné, b) ostatné listiny (súkromné). Za verejnú listinu teda nemožno považovať listinu vydanú síce štátnymi orgánmi, avšak nad rámec právomoci orgánu, ktorý listinu vydal. Rozdelenie listín na verejné a súkromné má význam z hľadiska ich hodnotenia súdom. Verejná listina potvrdzuje, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal, až do tých čias, kým nie je preukázaný opak, ako aj pravdivosť toho, čo je v listine osvedčené alebo potvrdené. Treba však rozlišovať pravosť listiny a pravdivosť obsahu listiny. Pri súkromnej listine súd skúma jej pravdivosť i pravosť.

V prípade, keď účastník poprie pravosť resp. správnosť súkromnej listiny, platí, že účastníka, ktorý túto listinu predložil k dôkazu, stíha dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno; tento účastník teda nesie procesne nepriaznivé následky toho, že sa v konaní nepodarí dokázať pravosť, či správnosť súkromnej listiny. (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 3 Cdo 1031/96 zo dňa 17.04.1996, rozsudok Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 33 Cdo 472/2007 zo dňa 30.04.2009, uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 37/2013-9 zo dňa 23.01.2013) Rovnako v odbornej právnej literatúre v súvislosti s porovnaním dôkaznej sily verejnej listiny, ktorá je vymedzená v ust. § 134 O.s.p. a listiny súkromnej (t. j. tej, ktorá povahu listiny verejnej nemá), je zastávaný názor, že oproti listine verejnej, kde dôkazné bremeno leží na tom, kto popiera jej správnosť, u súkromnej listiny stačí „formálne“ popretie jej správnosti druhým účastníkom, aby nastúpila dôkazná povinnosť, dôkazné bremeno toho účastníka, ktorý tvrdil skutočnosti, ktoré mali byť preukázané súkromnou listinou (porovnaj Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z. a kol. Občianský soudní řád, Komentář, I. díl, 7 vydanie, Praha. C. H. Beck, 2006, str. 618).

Vierohodnosť určitej správy (poznatku) získanej vykonaním určitého dôkazu a teda i jej význam z hľadiska dôkazu pravdivosti, či nepravdivosti skutkových tvrdení, súd hodnotí jednak izolovane, jednak v porovnaní so správami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. V prvom prípade ide o posúdenie vierohodnosti správy z hľadiska druhu dôkazného prostriedku a spôsobu, akým sa podľa zákona dôkaz vykonáva. Napr. u svedeckej výpovede súd hodnotí najskôr všeobecne vierohodnosť výpovede s prihliadnutím na to, aký má svedok vzťah k účastníkom a k prejednávanej veci a aká je jeho rozumová a duševná úroveň a ďalej konkrétne vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré sprevádzali jeho vnímanie určitých skutočností, vzhľadom k spôsobu reprodukcie týchto skutočností, k chovaniu pri výpovedi a pod. Správy, ktoré súd získa týmto hodnotením obsahu svedeckej výpovede, potom porovná so správami, ktoré získal na základe hodnotenia ostatných dôkazov a uváži, do akej miery sú tieto správy súladné, či protichodné, vzájomne sa dopĺňajúce a pod. Výsledkom celkového hodnotenia dôkazných prostriedkov je záver o pravdivosti tvrdených skutočností, ktorý je v sporovom konaní podkladom pre záver o tom, či a do akej miery účastník splnil svoju povinnosť preukázať skutkové tvrdenia. Takéto hodnotenie dôkazov, ktoré v sporovom konaní vyznie do záveru, že pravdivosť skutkových tvrdení nemožno potvrdiť, ani vylúčiť, vedie k tomu, že rozhodnutie súdu vyznie nepriaznivo pre účastníka, pravdivosť ktorého tvrdení mala byť preukázaná.

Ako už bolo uvedené odporca po celý priebeh konania namietal, že dňa 03.08.2012 neprevzal od navrhovateľa peňažnú hotovosť 2.560,- eur. Odporca teda namietal pravdivosť obsahu navrhovateľom produkovaných listinných dôkazov. V zmysle vyššie uvedenej dôkaznej teórie tak vzhľadom k tomu, že navrhovateľom produkované listinné dôkazy (zmluva o úvere zo dňa 03.08.2012, výdavkový pokladničný doklad navrhovateľa zo dňa 03.08.2012) mali formu súkromnej listiny, stačilo k tomu, aby

dôkazné bremeno zaťažovalo naďalej navrhovateľa, len formálne popretie pravdivosti obsahu týchto listín odporcom, k čomu v konaní došlo. Navrhovateľ v ďalšom v snahe uniesť dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdeného reálneho odovzdania peňažných prostriedkov odporcovi vo výške istiny spotrebiteľského úveru 2.560,- eur produkoval len jediný dôkaz, a to výpoveď svedka O. G.. (dôkazy predkladané z účtovníctva navrhovateľa - časť z knihy neuhradených faktúr a saldokonto predmetného spotrebiteľského úveru neboli spôsobilé preukázať reálne prenechanie peňažnej sumy odporcovi, ale len tú skutočnosť, že navrhovateľ sporný spotrebiteľský úver zaúčtoval do svojho účtovníctva) Ako už bolo vyššie uvedené, súd mal závažné pochybnosti o vierohodnosti tohto svedka, a to nielen z už uvedeného dôvodu pomeru svedka k navrhovateľovi, ale aj zo samotného obsahu výpovede svedka. Svedok O. G. na jednoznačne položené otázky vypovedal nie pravdivo, resp. počas svojej výpovede produkoval vzájomne si protirečiacie odpovede. Svedok napr. na otázku, či pred tým ako začal pracovať pre navrhovateľa, uzatváral za inú spoločnosť poskytujúcu spotrebiteľské úvery inú zmluvu s odporcom, odpovedal, že si nespomína. Odporkyňa však preukázala, že dňa 13.03.2009 uzavrela s obchodnou spoločnosťou FINANCREAL s.r.o. zmluvu o úvere č. 92510, ktorú za túto spoločnosť uzatváral ako zástupca práve svedok O. G.. Rovnako svedok vypovedal, že odporca mal u navrhovateľa už viacero úverov a že u odporcu išlo určite o klienta s dobrou platobnou disciplínou, inak by mu nebol úver poskytnutý v tak vysokej sume. Naproti tomu odporca v konaní namietal, že vôbec nie je klientom s dobrou platobnou disciplínou, a to z dôvodu, že riadne nesplatil pohľadávku navrhovateľa (na navrhovateľa postúpenú spoločnosťou FINANCREAL s.r.o.) vyplývajúcou zo zmluvy o úvere č. 92510. Súčasne svedok vypovedal, že zmluva bola s odporcom vopred vykomunikovaná pred tým, ako sa s ním stretol za účelom podpisu zmluvy a odovzdania peňažných prostriedkov dostal už pripravené podklady, t. j. splátkový kalendár, žiadosť o poskytnutie úveru, zmluvu o úvere, čestné vyhlásenie o splácaní úveru a výdavkový pokladničný doklad. S odporcom sa stretol určite len raz v deň podpisu zmluvy o úvere v auguste 2012. Následne však po tom, ako mu súd umožnil nahliadnuť do žiadosti o poskytnutie finančnej služby, uviedol, že je možné, že sa s odporcom stretol aj pred tým, ako bol u neho spisovať žiadosť o poskytnutie finančnej služby. Napokon svedok neisto vypovedal aj ohľadom okolností priamo súvisiacich s odovzdaním peňažnej sumy 2.560,- eur odporcovi, a to najskôr uviedol, že odporcovi odovzdal peňažnú sumu až po tom, ako odporca podpísal výdavkový pokladničný doklad navrhovateľa, následne však už na otázku povereného zástupcu navrhovateľa odpovedal, že najskôr odovzdal odporcovi peňažnú hotovosť a odporca až následne pripojil svoj podpis na vopred vytlačený výdavkový pokladničný doklad navrhovateľa. Súdu sa vôbec javí ako nepravdepodobné, aby si svedok ako obchodný zástupca subjektu poskytujúceho vo väčšom množstve spotrebiteľské úvery, pamätal vôbec konkrétne okolnosti poskytnutia sporného spotrebiteľského úveru, ak od jeho kontraktácie a tvrdeného vyplatenia peňažných prostriedkov uplynula dlhšia doba takmer troch rokov. Tento záver súdu podporuje aj vyjadrenie svedka v úvode jeho výsluchu, kde výslovne uviedol, že túto zmluvu si už nepamätá, preto musel (pred výsluchom) nahliadnuť do príslušnej zložky u nich na firme. Pochybnostiam o odovzdaní peňažných prostriedkov odporcovi a teda aj vierohodnosti výpovede svedka nasvedčuje aj to, že predmetný spotrebiteľský úver mal byť odporcovi podľa čl. II. bodu 14 zmluvy o úvere zo dňa 03.08.2012 poskytnutý na „reúver“. Poverená zamestnankyňa navrhovateľa na pojednávaní dňa 19.05.2015 uviedla, že v prípade refinancovania spotrebiteľského úveru iným spotrebiteľským úverom je prax taká, že peniaze sa vyplatia klientovi a tento ich následne vyplatí či už prostredníctvom šeku alebo vkladom na účet navrhovateľa, čím je splatený predchádzajúci spotrebiteľský úver, alebo sa to urobí zápočtom. V danom prípade tomuto tak zápočtom určite nebolo, a to vzhľadom k tomu, že odporca dostal k dispozícii pri podpise zmluvy peňažné prostriedky v uvedenej výške a nie je tu ani žiadna dohoda o zápočte. Navrhovateľ však v konaní na strane druhej nepreukázal, že by mu odporca po tvrdenom prijatí peňažnej sumy 2.560,- eur poskytol peňažné plnenie v akejkol'vek výške (a to či už poštovou poukážkou, alebo prevodom na bankový účet). V kontexte uvedených okolností súd poukazuje na to, že odporca v konaní preukázal, že navrhovateľ mal voči odporcovi postúpenú pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 92510 uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou FINANCREAL s. r.o. ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom, ktorú si voči odporcovi uplatňovala obchodná spoločnosť FINANCREAL s. r. o. vo výške 1.494,25 eur so splatnosťou dňa 25.06.2009 (deň zosplatenia predmetného úveru). Je možné vychádzať z toho, že dojednané navýšenie v uvedenej zmluve o spotrebiteľskom úvere v sume 947,92 eur (celková suma splatná spotrebiteľom 1.447,92 eur - istina úveru 500,- eur = 947,92 eur) pri splatnosti splátok poskytnutého spotrebiteľského úveru vo výške 500,- eur v 24. rovnomerných mesačných splátkach (pri RPMN uvedeného spotrebiteľského úveru 257,96 %) je možné bezpochybné vyhodnotiť, ako zmluvné dojednanie, ktoré sa prieči dobrým mravom (behom dvoch rokov bol odporca povinný úver vrátiť so 190 %-ným navýšením; 947,92 eur / 500,- eur = 1,90 v percentuálnom vyjadrení 190 %) a je preto podľa ust. § 39 OZ neplatné. Odporca namietal v konaní

práve to, že sporným spotrebiteľským úverom podľa zmluvy o úvere č. XXXXXX, ktorá mala byť medzi účastníkmi uzavretá, malo dôjsť k „prefinancovaniu“ postupenej úverovej pohľadávky navrhovateľa voči odporcovi vyplývajúcej práve zo zmluvy o úvere č. 92510 zo dňa 13.03.2009. Súdu sa tak javí, že v danom prípade sa navrhovateľ snažil fiktívne „novoposkytnutou“ pôžičkou (resp. dojednaním nového záväzku odporcu už za prijateľnejších podmienok - RPMN 22,32 %) „uspokojiť“ svoju pohľadávku vyplývajúcu so spotrebiteľského úveru vzniknutú na základe zmluvy o úvere č. 92510 zo dňa 13.03.2009 (túto zmluvu o spotrebiteľskom úvere je vzhľadom na zásadne totožný obsah jej zmluvných dojednaní, ako aj spôsob poskytnutia spotrebiteľského úveru v hotovosti pri podpise zmluvy, treba posúdiť rovnako ako zmluvu o pôžičke podľa ust. § 657 OZ), ktorá sa javí v čase podpisu zmluvy o úvere č. XXXXXX s najvyššou pravdepodobnosťou ako už premlčaná (v 3-ročnej premlčacej dobe podľa ust. § 101 OZ vzhľadom k tomu, že k zosplatneniu tejto úverovej pohľadávky malo dôjsť ku dňu 25.06.2009, pričom odporca bol vyzvaný pôvodným veriteľom na jej úhradu do 03.07.2009, teda viac ako tri roky pred dňom 03.08.2012, kedy malo dôjsť medzi účastníkmi k uzavretiu spornej zmluvy o úvere č. XXXXXX) a ktorej súčasťou bolo aj navýšenie, ktoré ako už súd uviedol, bolo dojednané v rozpore s dobrými mravmi.

Súd tak v prejednávanej veci musí konštatovať, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno (§ 120 ods. 1 O.s.p.), že medzi účastníkmi došlo dňa 03.08.2012 k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 123258, súčasne, že vôbec na základe tejto zmluvy poskytol odporcovi akékoľvek peňažné plnenie a teda, že odporcovi vznikol záväzok podľa ust. § 657 a § 658 ods. 1 OZ vrátiť navrhovateľovi peňažnú pôžičku aj s príslušenstvom (úrokmi a úrokmi z omeškania; § 121 ods. 3 OZ).

Pri rozhodovaní je súd viazaný žalobným návrhom (ust. § 153 ods. 2 O.s.p.). Z uvedeného tak vyplýva, že súd nemôže priznať navrhovateľovi viac, ako požadoval v žalobnom návrhu, avšak nemôže mu priznať ani niečo iné, než požadoval (teda odporcovi nemôže uložiť inú ako navrhovateľom navrhovanú povinnosť), alebo nemôže navrhovateľovi priznať síce požadované plnenie, avšak z iného skutkového základu, ako bol navrhovateľom vymedzený. Zároveň súd poukazuje na znenie ust. § 79 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p., teda na to, že navrhovateľ v návrhu je povinný uviesť skutkové tvrdenia, ktoré majú odôvodňovať jeho uplatnený nárok čo do dôvodu, ako aj výšky a súčasne má dôkaznú povinnosť, t.j. označiť dôkazy preukazujúce jeho skutkové tvrdenia. Súd tak nemá povinnosť (a opak by bol v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov v konaní) z navrhovateľom predložených a označených dôkazov odvodzovať skutkové tvrdenia, ktoré neboli navrhovateľom produkované a na základe týchto navrhovateľovi priznať síce uplatnený nárok, avšak uplatnený na základe iného navrhovateľom tvrdeného skutkového stavu.

Súd tak viazaný opisom rozhodujúcich skutočností navrhovateľom, z ktorých vyvodzoval vznik ním uplatneného práva (§ 153 ods. 2 O.s.p.), návrh navrhovateľa v prejednávanej veci z dôvodu nepreukázania vzniku navrhovateľom uplatneného práva zamietol v celom rozsahu.

Z dôvodov, na ktorých súd založil rozhodnutie v prejednávanej veci sa súd už v ďalšom nezaoberal posudzovaním argumentácie účastníkov konania týkajúcej sa obsahu niektorých samotných zmluvných dojednaní uvedených v zmluve o úvere č. XXXXXX zo dňa 03.08.2012, ako aj prípadnej prijateľnosti týchto zmluvných podmienok v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ a ich platnosti, keďže v danom prípade súd nemal preukázané platné uzavretie spornej zmluvy o úvere a súčasne akékoľvek peňažné plnenie zo strany navrhovateľa, ktoré by súviselo so skutkovými tvrdeniami opísanými navrhovateľom v návrhu na začatie konania, ako aj v jeho podaniach počas priebehu konania.

Podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p., v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd o trovách konania rozhodol podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p. s poukazom na väčší počet nárokov uplatňovaných navrhovateľom pôvodne podaným návrhom na začatie konania, pričom o niektorých týchto nárokoch (zmluvných pokute) bolo konanie o časti návrhu navrhovateľa zastavené a o ostatných bolo rozhodnuté týmto rozsudkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočností alebo dôkazov, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).